Асоціація «Українські фондові торговці»

Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу

Професійна Асоціація учасників ринків капіталу та деривативів

Вих. № 107-1 /
Від 24.01.2019р.
Вих № 11-02
від 24.01.2019р.

Державна регуляторна служба України
01011, Київ, вул. Арсенальна, 9/11.

Щодо проекту рішення НКЦПФР «Про затвердження Змін до Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами»

Асоціація «Українські фондові торговці», Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу та Професійна Асоціація учасників ринків капіталу та деривативів, які є саморегулівними організаціями професійних учасників фондового ринку, що здійснюють діяльність з торгівлі цінними паперами, депозитарну діяльність та діяльність з управління активами (далі разом – СРО), висловлюють свою повагу та звертаються з приводу наступного.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) направила на погодження до Державної регуляторної служби України проект рішення НКЦПФР «Про затвердження Змін до Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами» (далі – Проект).

СРО під час оприлюднення даного Проекту надавали НКЦПФР свої пропозиції та зауваження до нього, які не були враховані. Спільні пропозиції та зауваження до Проекту додаються.

СРО вважають, що зміни, які пропонуються НКЦПФР у Проекті щодо надання права торговцю, який має ліцензію на здійснення депозитарної діяльності депозитарної установи, у випадках, передбачених нормативно-правовими актами НКЦПФР, укладати договори, зміни до них або розірвання договорів з клієнтами із застосуванням програмного модуля, обмежують право торговців цінними паперами, які не мають ліцензії НКЦПФР на здійснення депозитарної діяльності депозитарної установи, надавати послуги своїм клієнтам із використання програмного модуля.

СРО вбачають в такій редакції Проекту штучне обмеження конкуренції на фондовому ринку та нав'язування інвестору обслуговування рахунку в цінних паперах в депозитарній установі, яка, як торговець цінними паперами, обслуговує операції з купівлі-продажу цінних паперів.

СРО вважають, що інвестор має право самостійно обирати депозитарну установу та торговця цінними паперами для обслуговування та здійснення операцій з цінними

паперами серед компаній, яким державою встановлені рівні умови для здійснення професійної діяльності. Прийняття запропонованої редакції норм Проекту призведе до обмеження конкуренції серед учасників ринку цінних паперів та порушення ст. 26 Господарського кодексу України та ст. 19 Конституції України.

Крім того, СРО звертають увагу Державної регуляторної служби України на необґрунтованість введення нового терміну «програмний продукт» та нового інституту «кваліфікованого інвестора» виключно для цілей даного Проекту та реалізації задач щодо купівлі-продажу окремих цінних паперів.

Щодо введення нового терміну «програмний модуль», то нормативно-правова база з питань фондового ринку вже містить інший термін, який за змістом та за визначенням відповідає меті та задачам, для яких планується ввести термін «програмний продукт» у даному Проекті.

СРО пропонують використовувати у Проекті термін «спеціалізований програмний продукт», який наведений у Вимогах до програмних продуктів, які використовуються на фондовому ринку, та програмного забезпечення автоматизованих, інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем, призначених для здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, депозитарної діяльності Центрального депозитарію цінних паперів, що затверджені рішенням НКЦПФР № 1342 від 02 жовтня 2012 року із змінами та доповненнями.

На думку СРО, свідоме невикористання вже наявної у правовій базі термінології та введення у кожному нормативно-правовому акті нових термінів, що за змістом дублюють один одного, ускладнює розуміння та використання професійними учасниками фондового ринку та їх клієнтами норм таких актів та призводить до збільшення регуляторного навантаження.

Щодо запровадження інституту «кваліфікованого інвестора» у нормативно-правовому акті НКЦПФР, то СРО впевнені, що визначення «кваліфікований інвестор у фінансові інструменти», перелік осіб, які відносять до кваліфікованих інвесторів у фінансові інструменти та порядок визнання особи кваліфікованим інвестором, по-перше, повинно встановлюватись законом України, а не нормативно-правовим актом НКЦПФР, по-друге, має відповідати визначенню та положенням, наведеним у Директиві №2014/65/EU Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 р. про ринки фінансових інструментів, якою вносяться зміни у Директиви 2002/92/ЕС і Директиви 2011/61/EU (далі - MiFid II).

Відповідно до частини другої статті 92 Конституції України виключно законами України встановлюються: «1) Державний бюджет України і бюджетна система України; система оподаткування, податки і збори; засади створення і функціонування фінансового, грошового, кредитного та інвестиційного ринків; статус національної валюти, а також статус іноземних валют на території України; порядок утворення і погашення державного внутрішнього і зовнішнього боргу; порядок випуску та обігу державних цінних паперів, їх види і типи».

СРО вважають, що запровадження нового інституту «кваліфікованого інвестора у фінансові інструменти», встановлення засад та умов фактичного поділу інвесторів на 2 групи шляхом визнання інвестора кваліфікованим або некваліфікованим, а також рівень захисту та обсяг інформації, що надається інвестору з тої або іншої групи, повинно бути предметом проекту закону України та ґрунтуватись на системному підході. Введення ж інституту кваліфікованого інвестора з метою вирішення окремого питання є недоцільним та необґрунтованим.

Крім того, MiFid II передбачає, що правила ведення операцій та вчинення правочинів на ринках капіталу (фондовому ринку) будуть відмінні для кваліфікованих та некваліфікованих інвесторів, а також відмінними будуть зобов'язання інвестиційної

фірми (професійного учасника фондового ринку) щодо захисту прав таких інвесторів. Даний Проект положення MiFid II не враховує та не визначає особливості процедури та порядку надання послуг торговцями цінними паперами кваліфікованим та некваліфікованим інвесторам.

На думку СРО, введення інституту «кваліфікованого інвестора у фінансові інструменти» у даному Проекті та у подібний спосіб не призведе до очікуваних НКЦПФР змін в частині посилення захисту прав інвесторів, оскільки фактично цей термін вводиться виключно з метою обмеження переліку фінансових інструментів щодо яких некваліфіковані інвестори можуть вчиняти правочини за допомогою програмного модулю. В той же час некваліфікований інвестор може придбати ці фінансові інструменти на підставі замовлення, наданого торговцю цінними паперами не у програмному модулі, а, наприклад, факсом або телефоном. Фактично відбувається імітація захисту прав інвесторів, оскільки НКЦПФР не встановлює правила, за якими інвестор не матиме змогу купити фінансовий інструмент, що є непридатним для нього, виходячи з рівня ризику, а виключно обмежує технічні засоби, якими надають замовлення торговцю цінними паперами. Отже, для торговця цінними паперами при наданні послуг різниці між кваліфіковані та некваліфіковані інвестори щодо рівня ризику та придатності фінансового інструменту для інвестування не буде.

Асоціація «Українські фондові торговці», Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу та Професійна Асоціація учасників ринків капіталу та деривативів, як саморегулівні організації звертаються до Державної регуляторної служби України з проханням при винесенні рішення щодо Проекту врахувати викладену вище позицію професійних учасників фондового ринку, а також врахувати зауваження та пропозиції до тексту Проекту.

Додаток:

1. Пропозиції та зауваження Асоціації «Українські фондові торговці», Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу та Професійної Асоціації учасників ринків капіталу та деривативів до проекту рішення НКЦПФР «Про затвердження Змін до Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами» у формі порівняльної таблиці на 14 аркушах.

З повагою,

Президент АУФТ **Єлізавета Ревіло**

Генеральний директор УАІБ **Андрій Рибальченко**

Президент ПАРД **Олексій Кий**